

לזכרו של ד"ר מנחם שטורמן

...בשעת פטירתו של אדם לבית-עולמו

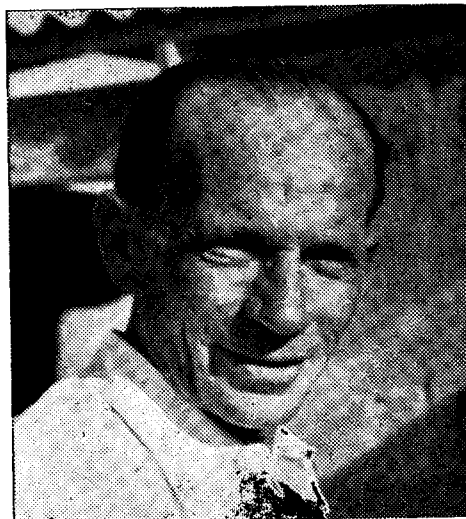
כל מעשיו נפרטים לפניו..."

(תענית יא)

פל בבעלי-חיים בטרם היותו רופא זיכו אותו בתשורה, שהיא ודאי הנכספת ביותר לכל רופא, והיא — אמונם המלא של הפונים לעזרתו. אולם באופיו הפעלתני, לא הסתפק שטורמן הרופא בעבודה השיגרתית של הגשת העזרה לבהמה החולה. הוא הרגיש מיד שאין די בעזרה לשעה לבהמה הבודדת, ולא נח ולא שקט עד שעורר מוסדות ואנשי מדע לפעולת מנע בעלות היקף ארצי, שיקלו על החקלאים בארץ את המאמץ, בביסוס ענפי בעלי-חיים. בשעותיו הפנויות המעטות, החל ביוזמתו הוא, בדירתו הפרטית, להתחקות על חייה וגלגוליה של הקרצית, שהפילה חללים כה רבים בעדרי הבקר המשובחים ומררה את חייהם של בעלי העדרים. כמה מאושר היה כשזכה ופרופ' אדלר נרתם במסירות כה רבה במשימה זו! ולא רק המלחמה בקדחת הקרצית הדריכה מנוחתו. לא היתה שום מחלה מידבקת או מגפתית שלא תעורר אותו לבקש דרכים לביעורה, או לפחות לצמצם ככל האפשר את התפרצויותיה ונזקיה באמצעים פרבנטיביים וארגוניים.

התעניינותו בקידום גידול הבקר והשבחתו הביאתהו אף להריגה מסויימת מתחומי הפעולה הווטרינארית הישירה. זכורה לכולנו, באופן מיוחד לבוקרים הוותיקים שבצמקם, עבודתו החר לוצית בהחדרת ההזרעה המלאכותית בעדריו. לאחר שהצליח בנסיונותיו ונוכח ביתרונותיה של ההזרעה גם מבחינה ווטרינארית, לא שמר תורה זו לעצמו והתחיל מיד בהפצת הידע ובהקניית הביצוע הטכני של ההזרעה לבוקרים עצמם. ולא מעטים הם שלמדו מקצוץ זה, להלכה ולמעשה, ממנו.

עירנות רבה הוא היה מגלה לקורסים המקצועיים השונים ולא סרב אף פעם לתרום את חלקו

ד"ר מנחם שטורמן

אנסה לספר על פעלו של מנחם ז"ל, הגם שבירי לי שלא אדע לפרט כל מעשיו. לפני הכל ומעל לכל קסמה הידידות שהיה מגלה כלפי כל הבאים במגע אתו. נוחה ומעודדת היתה הפגישה אתו, וטבעי היה שכמעט בפי כולם כינויו היה "מנחם" מבלי לחשוש שיפגעו בו כשישימוטו בפניות אליו, את התואר — ד"ר שטורמן.

מיד עם כניסתו לעבודתו, נוכחו בידיעותיו הרבות, בזריזותו בהגשת העזרה לבהמה החולה, ובמסירותו לתפקיד. הוא התחיל בשירותו באותם הימים, כשהחקלאי במושב והרפתן במשק הקי" בוצי היו עדיין מאוד מאוד חרדים לכל עגלה ולכל פרה ומוטה של הבהמה, או הוצאתה לשחיטה, היו בחזקת אסון או צרה גדולה, ולאור דווקא מחמת אבדן רכוש בלבד. רגישותו והיענותו לחרדת בעל הבהמה וניסיונו הפרטי כמט-

ודרך אגב שאלתי את מנחם אם גם הוא יכול ויטכס להילוות אלינו. לא היסס אף רגע, כי הרגיש מיד שאשמח לעזרתו בשעת צרה, שיתכן ונתנסה בה. וכל פעם כשהנני נזכר בסיוט של ההפלגה הזו, בסערה האיומה שבמפרץ ביסקאיה, בהרס כל המבנים לפרות שעל הסיפון, בחוסר האונים המוחלט של המלווים מחמת מחלת הים — ועל אף כל זאת — הבאת המשלוח כולו בשלמותו לחיפה, הרי עד היום איני יכול להבין מניין הוא שאב את הכוח, המרץ והמסירות לבצע זאת; ויחד עם זה ניתנה לי ההזדמנות להכיר ולהעריך את אופיו בשעת חירום, אם כי בת 5-6 ימים בלבד. ברגעים הכי קשים, כשהכל נראה בעיני כאבוד לחלוטין, ידע גם לעודדני ולעורר בי את התקווה שהכל יביא על מקומו בשלום.

לאחר הסערה, מנוחה על סיפון האניה

אבד לכולנו חבר טוב, כוח עבודה ממדרגה ראשונה, וצערנו רב על הסתלקותו כה מוקדם, כל עוד כוחו עמו. קשה להתנחם כשמנחם איננו עוד...
שלום לעפרו!

יעקב עצמון

בהרצאות ובהדגמות מאירות עיניים להצלחת קורסים אלה.

ד"ר שטורמן, מוכן ומזומן להרצות על ההזרעה המלאכותית

חרדתו למניעת הפצת מחלות ע"י האימפור"טים המרובים של בקר מארצות שונות הולכה אותו לא פעם לארצות הייצוא השונות, להילוות לרוכשי הבקר, ולפקח על בריאות הבהמות, חיר סונן ואירגון יעיל וסאנטירי של משלוח הבהמות בים וביבשה.

נזדמן לי לבצע עבודה כזו תוך שיתוף מלא עם מנחם ז"ל. היה זה בשלהי שנת 1934. הש"קענו עבודה רבה ברכישת הפרות, בדיקתן והכ"נתן למשלוח באניה מאחד הנמלים שבגרמניה. את הטיפול בבהמות באניה צריכים היו לבצע חלוצים עולים. משנודע לי שיתכן ולחלוצים אלה תהיה קשה ההפלגה בים סוער (היה זה בחודש דצמבר), הצטרפתי גם אני לצוות המטפלים